

længe vil komme paa Grundlag af Kommissionens Indstilling, skal føres ud i Livet.

Jeg kan i al Almindelighed give Lovforslaget min Tilslutning, ikke alene hvad dets Princip, men ogsaa hvad dets Enkeltheder angaar. Jeg finder ingen Anledning til her at komme ind paa det Spørgsmaal, om man for Direktørens Vedkommende skal gaa op til en Begyndelseslønnings af 6,000 Kr. eller nøjes med 5,500. Jeg gaar ud fra, at Lønningsudvalget vil faa Lejlighed til at udtale sig derom. Men det hører til de mindre Spørgsmaal, som der her ved første Behandling ikke er nogen Grund til at opholde sig ved.

Med Hensyn til Lovforslagene om Fagskoler og Værkstedundervisning, som jeg altsaa har Lov til at tale om allerede nu, glæder det mig, at der bliver trukket et Skel mellem Fagskolerne og Værkstedundervisningen, ligesom der er trukket et Skel mellem tekniske Skoler, Værkstedundervisning og Fagskoler, saaledes at man faar klaret, hvad der er tekniske Skoler, hvad der er Fagskoler, og hvad der er Værkstedundervisning. Jeg ser nok, at man ikke har kunnet give videre bestemte Regler for Værkstedundervisningen og Fagskolerne, og jeg erkender, at det er overordentlig vanskeligt at sige mere derom, end der er sagt her, og at det vil være rigtigt i saa Henseende at give Ministeren ret frie Hænder til baade at give Anerkendelse og fastsætte de Reglementer eller Instruktser, som vil være at følge. Det, som for mig er det vigtigste og en af Grundene til, at jeg gerne saa, at der blev nedsat en Kommission, er, at der slaas fast, at man ikke saadan over en lav Sko kan lave Værkstedundervisning ved de tekniske Skoler, thi dels er Forholdene i de allerfleste Byer — jeg kan ogsaa sige ved de allerfleste tekniske Skoler — slet ikke saadanne, at man virkelig med Udbytte kan indføre Værkstedundervisning, dels vil den medføre saa store Udgifter, baade til Anskaffelser og til Lærerkræfter, at det ikke vil kunne magtes, forudsat at der skal være et nogenlunde rimeligt Forhold mellem Statens og de paagældende Organisationers og Byers Tilskud til en saadan Undervisning.

Ogsaa for disse to Lovforslags Vedkommende kan jeg derfor give min Tilslutning til Hovedpunkterne og for Resten ogsaa i alt væsentligt til de enkelte Bestemmelser. Jeg gaar ud fra, at der vil blive Lejlighed til i et Udvalg at se nærmere paa disse, men jeg haaber, at der ikke i Ud-

valget vil opstaa Vanskeligheder, der kunde medføre, at det ikke let lod sig gøre at faa Lovforslagene ført igennem, til Trods for, at det jo er noget hen paa Samlingen, de er fremkommet. Jeg tror nemlig, det maa erkendes, at der er al Grund til at faa fastslaaet de Regler, som her er foreslaaede, og i det hele taget faa givet — om jeg maa udtrykke det saaledes — et offentligt Udtryk for Anerkendelsen af den Interesse og Offervillighed, der fra Fagenes og de paagældende Organisationers Side er vist og vises for en bedre Uddannelse indenfor Haandværk og Industri, saaledes som den foregaar saavel i de tekniske Skoler som i Fagskolerne og vil komme til at foregaa gennem Værkstedundervisningen, hvad enten nu denne skal formes saaledes, som det vel nærmest er Tanken her, eller den — hvad jeg vilde sætte Pris paa — nogle Steder vil kunne formes saaledes, at man træffer Overenskomster med større Virksomheder om, at de stiller deres Maskiner og Værksteder til Raadighed for de vedkommende Elever visse Timer om Ugen. Der vilde sikkert ad den Vej kunne opnaas adskilligt, men jeg erkender, at man kan ikke paa Forhaand sige, om det kan lade sig gøre. Det vil i de enkelte Tilfælde og paa hvert enkelt Sted afhænge af den Forstaaelse, der er indenfor de paagældende Organisationer eller, for saa vidt det drejer sig om Enkeltvirksomheder, hos den paagældende Virksomheds Indehaver eller det vedkommende Aktieselskabs Direktion. Men jeg haaber, at der ogsaa paa dette Omraade kan opnaas noget til Bedste for en Udvidelse af Værkstedundervisningen.

Jeg glæder mig altsaa til, at der gennem Vedtagelsen af Lovforslagene omtrent i den Skikkelse, hvori de foreligger, bliver en Lejlighed til, ogsaa i Form af økonomisk Sikring, at yde Anerkendelse af det Arbejde, som fra Fagenes Side er gjort for at fremhjælpe Undervisningen af Lærlinge, Svende og Mestre. Jeg er glad over, at Lovforslagene bygger paa det private Initiativ, at de slaar fast, at først maa de private vise Offervillighed og Interesse, hvad enten det drejer sig om tekniske Skoler, Fagskoler eller Værkstedundervisning, og at saa Staten træder til efter et eller to Aars Forløb, som det nu er foreslaaet ordnet her. Vi vil derigennem have en Garanti for, at der altid paa disse Skoler bliver ydet et Arbejde, som med Rette kan kræve Støtte fra det offentlige Side. Og det kan ikke nægtes — der er ingen Grund til at lægge Skjul derpaa —